

MUNI100

תפקיד הרשות המקומית בהגברת הנוכחות של זקנים במרחב הציבורי

ד"ר אלה אוסטרובסקי ברמן, נועם דוידוביץ, ד"ר שירלי רזניצקי

פברואר 2026

רקע

- בישראל כ-98% מן הזקנים חיים בקהילה
- איכות החיים של הזקנים מושפעת מן הנגישות במרחב הציבורי ומהתאמת המרחב השכונתי והמרחב העירוני להם
- MUNI100 – מטרת המהלך:
- ✓ הגברת הנוכחות של זקנים במרחב הציבורי והגברת השתתפותם בפעילויות חברתיות
- ✓ שינוי התפיסה של רשויות מקומיות והכוונה לפעולות תומכות
- MUNI100 – רקע תאורטי:
- ✓ שלושה מדדי תוצאה (פרט): מוביליות, הליכה והשתתפות בפעילות חברתית במרחב ציבורי
- ✓ מדדי רשויות (מערכת) להשפעה על מדדי פרט: נגישות פיזית, נגישות למידע, נגישות כלכלית ונגישות חברתית

על המחקר

מטרות המחקר:

"מטרת העל": זיהוי משתנים חברתיים-כלכליים ומשתני מערכת המגבירים את הסיכוי למוביליות, להליכה ולהשתתפות בפעילות חברתית במרחב הציבורי

- הגדרה של משתני פרט ומשתני מערכת למדידת הנגישות, הנוכחות של זקנים במרחבים ציבוריים והשתתפותם בפעילויות חברתיות
- שימת דגש בתפקידן של הרשויות המקומיות במהלך MUNI100

אוכלוסיית יעד:

בני 65+ מ-18 רשויות מקומיות נבחרות*

מתודולוגיה:

- איסוף נתונים באמצעות סקר טלפוני** בקרב 12,360 משתתפים
- ניתוח נתונים בשיטות סטטיסטיות מתקדמות, לרבות שימוש ב-LLM ו-ML*

תאוריית השינוי: הגדרת משתנים

משתנים ברשות המקומית (מערכת):

נגישות פיזית: שני מפגעים* או פחות

נגישות כלכלית: המצב הכלכלי אינו מפריע לקיום חיי חברה

נגישות מידע: הפרסומים של הרשות ברורים, וקל ופשוט להשיג מידע

נגישות חברתית:

- "שכונה ידידותית" – מרגיש חלק מן השכונה, יכול להיעזר בשכנים, מרגיש בטוח באזור המגורים

- היעדר גילנות**

משתני תוצאה (פרט):

מוביליות: יציאה מן הבית בכל יום

הליכה: 150 דקות בשבוע לפחות

השתתפות:

- השתתפות בפעילות חברתית כמעט בכל יום ונוכחות בשני מרחבים ציבוריים לפחות כמעט בכל יום

- השתתפות בפעילות חברתית כמה פעמים בשבוע או בפעילות תעסוקה

* נבחנו מגוון מפגעים כגון מדרכות משובשות, היעדר צל ומחסור בספסלים
** לא נתקל ביחס לא הולם בגלל הגיל

ניתוח באמצעות למידת מכונה

- Random Forest – זיהוי המשתנים המשפיעים ביותר על משתני התוצאה עבור כלל המדגם
- חלוקת המדגם לחמישה מקבצים המבוססים על מדד חברתי-כלכלי*
- פונקציית SHAP – פיענוח תוצאות ובחינת הטרוגניות של ההשפעה והתלות במאפייני הפרט
- הגדרת מדד "רשותי מורחב" – משתנים סביבתיים שאפשר להשפיע עליהם על ידי מדיניות הרשות
- מטרה: לבחון את היקף ההשפעה של רשויות מקומיות לעומת המאפיינים האישיים
- משתנים הכלולים במדד: נגישות פיזית, נגישות כלכלית, נגישות מידע, נגישות חברתית (שני המשתנים), המכשולים בחוץ אינם מפריעים להתנייד, אפשר להגיע למקומות ברגל, אפשר להגיע למקומות בתחבורה ציבורית, התניידות ברכב פרטי

* פירוט חלוקת היישובים למקבצים מוצג בשקף 7

התפלגות הרשויות המקומיות של משתתפי הסקר, לפי סוג הרשות (N = 12,360)

מועצות אזוריות ואשכולות אזוריים	יישובים ערבים	ערים קטנות	ערים בינוניות	ערים גדולות
נגב מערבי 4% (n = 447)	סח'נין 2% (n = 304)	אופקים 2% (n = 289)	בית שמש 3% (n = 387)	ירושלים 13% (n = 1,545)
שורק דרומי 6% (n = 754)	שפרעם 2% (n = 312)	קריית מלאכי 2% (n = 199)	בת ים 8% (n = 974)	אשדוד 8% (n = 1,008)
גליל עליון 4% (n = 432)		קריית ביאליק 4% (n = 531)	לוד 4% (n = 504)	באר שבע 9% (n = 1,106)
		רמת השרון 4% (n = 479)		נתניה 8% (n = 1,001)
				חולון 9% (n = 1,105)
				רמת גן 8% (n = 983)

התפלגות הרשויות המקומיות לפי מדד חברתי-כלכלי*

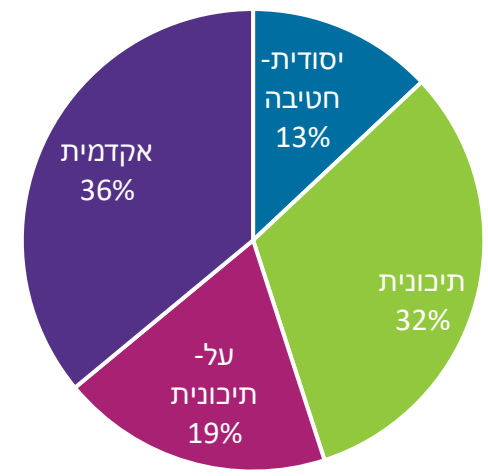
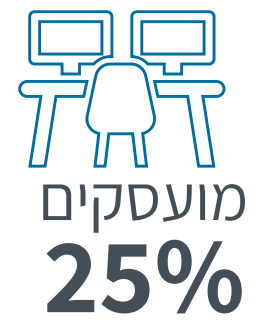
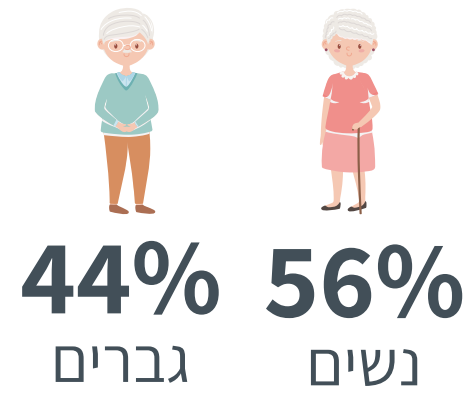

מדגם ** (N)	מדד חברתי-כלכלי	יישוב
1,541	2	ירושלים
1,689	3,2	בית שמש, אופקים, שפרעם, לוד, קריית מלאכי
3,830	5,4	סח'נין, באר שבע, אשדוד, בת ים, נגב מערבי
3,817	7,6	קריית ביאליק, שורק דרומי, נתניה, חולון, גליל עליון
1,458	9,8	רמת גן, רמת השרון

* ירושלים לא נכללה עם ערים אחרות במדד חברתי כלכלי דומה עקב גודלה ואופיה השונה
 ** המדגם בשקף זה כולל תצפיות עם תשובות מלאות בנושאים שנותחו במחקר זה

רקע: מאפייני המשיבים (N = 12,360)

מוביליות:

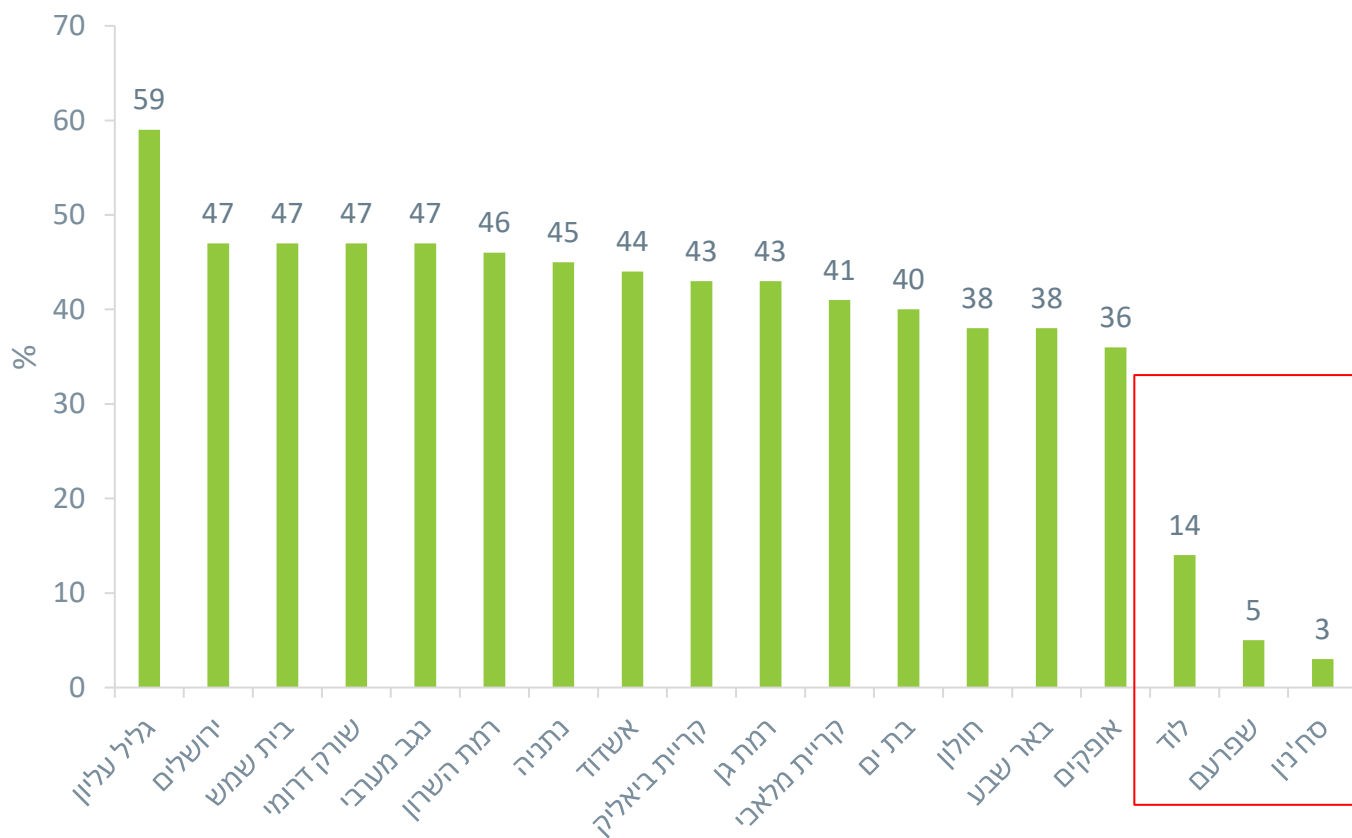
יציאה מן הבית בכל יום

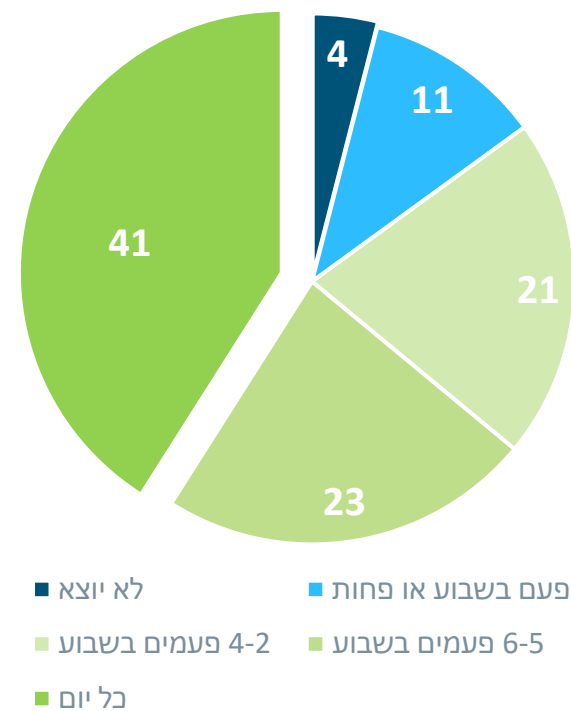
מוביליות – תדירות היציאה מן הבית

41% מן המשיבים יוצאים מן הבית בכל יום

מוביליות לפי רשות מקומית (באחוזים)

תדירות היציאה מן הבית (באחוזים) N = 12,360

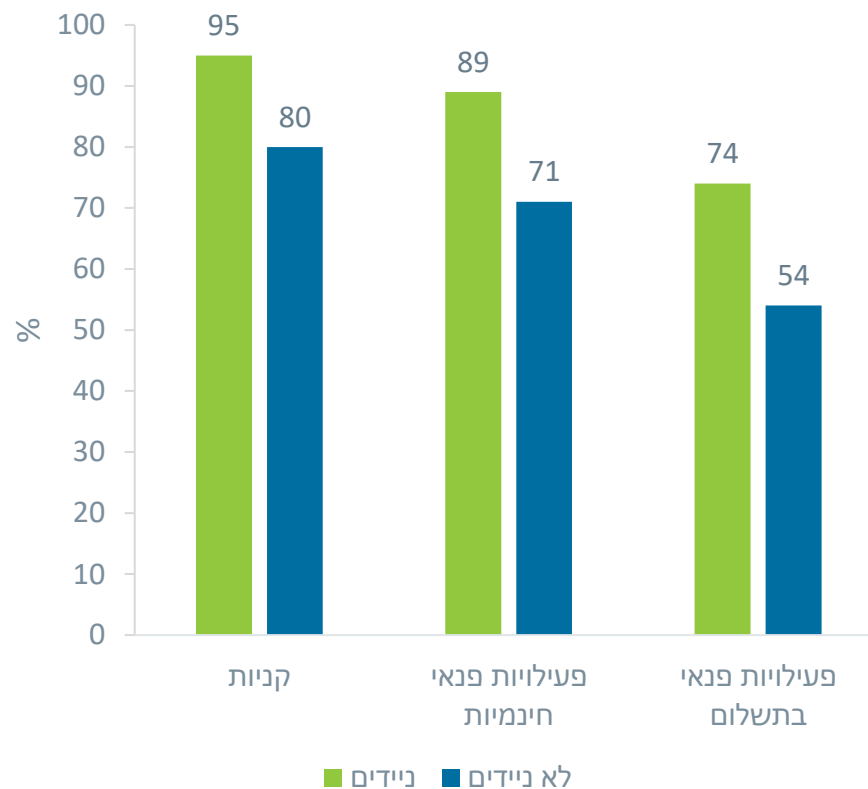

דפוסי היציאה מן הבית

יותר מ-50% מן המשיבים (ניידים ולא ניידים) ציינו שהמכשולים האלה מפריעים ללכת בשכונה:

- מדרכות משובשות
- חפצים או זבל על המדרכות
- אופניים חשמליים

מטרת היציאה מן הבית (באחוזים)

מוביליות:

גרסיה לוגיסטית של משתנים מנבאים בשלושה תחומים

תפקוד

- ✓ בריאות טובה (1.6)
- ✓ מוגבלות ניכרת (0.7)
- ✓ מוגבלות קלה (0.8)

משתנים חברתיים-כלכליים

- תעסוקה (2.5)
- ✓ גברים דתיים וחרדים (1.3)
- ✓ עולים (1.8)
- ✓ מתגוררים לבד (1.4)
- ✓ השכלה: על-תיכונית (1.3), אקדמית (1.4)
- ✓ יכולת כלכלית (1.2)
- ✓ ערבים (0.2)
- ✓ נשים (0.5) / נשים חרדיות (0.3)

משתנים הקשורים לרשות

- ✓ המפגעים בחוץ לא מפריעים לניידות (1.4)
- ✓ יכולת להתנייד ברגל (1.3)
- ✓ שכונה ידידותית* (1.3)
- ✓ נגישות המידע** (1.1)
- ✓ ניידות בתחבורה ציבורית (0.7)

רגסיה לוגיסטית – תובנות נבחרות

הסיכוי למובילות מושפע ממשתנים אישיים, תפקודיים וסביבתיים:

- משתנים אישיים: מועסקים, גברים דתיים / חרדים*, נשים חילוניות, עולים, מתגוררים לבד**, משכילים, בעלי יכולת כלכלית, **ערבים**
- משתנים תפקודיים: **בריאים**, **אנשים עם מוגבלות**
- משתנים סביבתיים (רשות): יכולת להסתדר בלי כלי תחבורה פרטי, המפגעים אינם מפריעים להליכה, מגורים בשכונה ידידותית, נגישות למידע

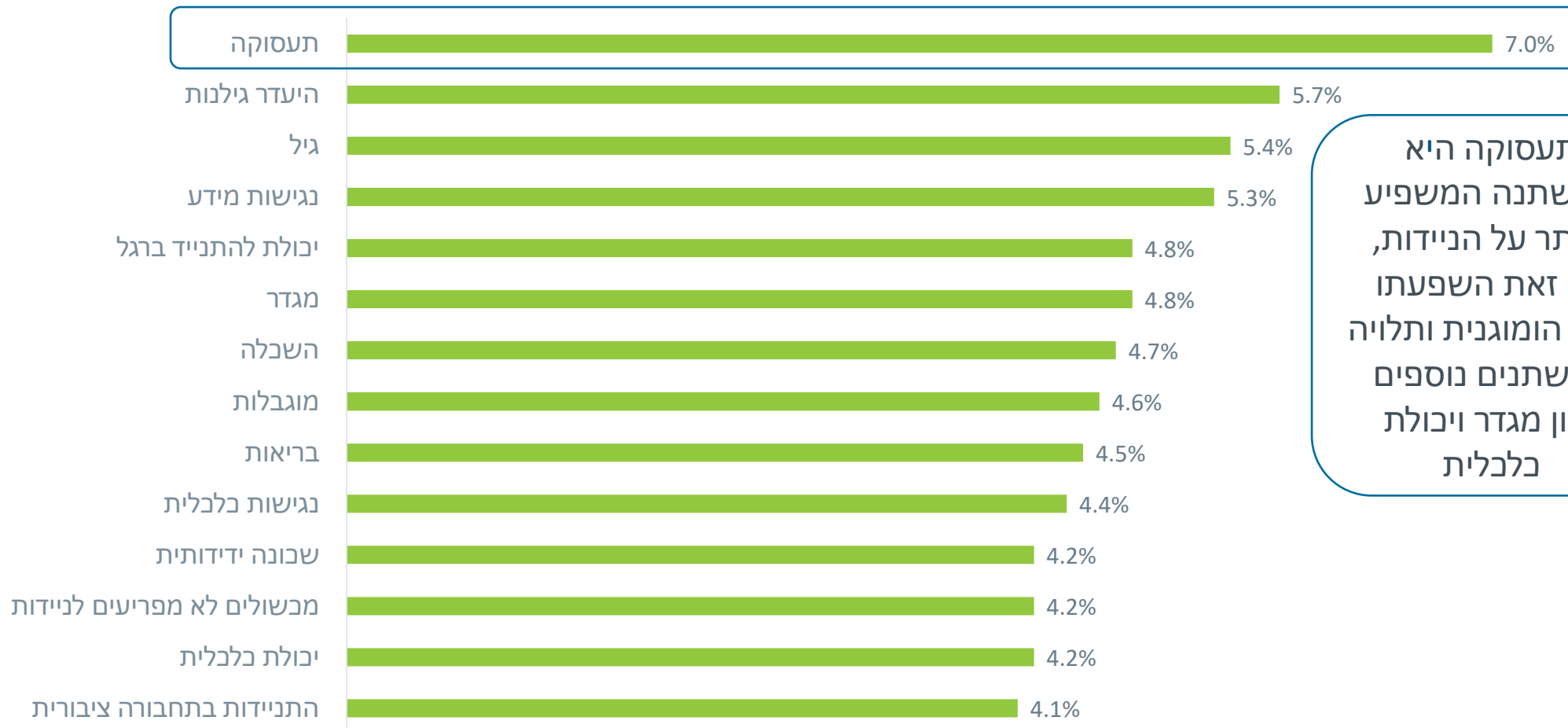
*הסבר אפשרי: יציאה לפעילויות הקשורות לדת

**הסבר אפשרי: יציאה לסידורים / לקניות מחוסר ברירה

ניתוח נתונים באמצעות למידת מכונה (ML)

מוביליות: המשתנים המשפיעים ביותר ברמה הארצית

תעסוקה היא
המשתנה המשפיע
ביותר על הניידות,
עם זאת השפעתו
אינה הומוגנית ותלויה
במשתנים נוספים
כגון מגדר ויכולת
כלכלית

מוביליות: המשתנים המשפיעים ביותר לפי מדד חברתי-כלכלי

ירושלים	מ. חברתי-כלכלי 2, 3	מ. חברתי-כלכלי 4, 5	מ. חברתי-כלכלי 6, 7	מ. חברתי-כלכלי 8, 9
מגדר	תעסוקה	תעסוקה	תעסוקה	תעסוקה
נגישות מידע	יכולת כלכלית	גיל	היעדר גילנות	היעדר גילנות
היעדר גילנות	מגדר	היעדר גילנות	יכולת להתנייד ברגל ביישוב	השכלה
תעסוקה	יכולת להתנייד ברגל ביישוב	נגישות מידע	נגישות מידע	שכונה ידידותית
בריאות	מכשולים לא מפריעים לניידות	מגדר	בריאות	מגדר
חרדים	היעדר גילנות	השכלה	גיל	יכולת להתנייד ברגל ביישוב
מכשולים לא מפריעים לניידות	השכלה	יכולת להתנייד ברגל ביישוב	השכלה	גיל
מוגבלות	נגישות מידע	מוגבלות	נגישות כלכלית	יכולת כלכלית
נגישות כלכלית	נגישות כלכלית	נגישות כלכלית	מגדר	מוגבלות

פעילות ברשויות להגברת המוביליות

משתנים הקשורים לרשות ומשפיעים על הניידות לפי מידת השפעתם

ירושלים	מדד חברתי-כלכלי 2,3	מדד חברתי-כלכלי 4,5	מדד חברתי-כלכלי 6,7	מדד חברתי-כלכלי 8,9
נגישות למידע	יכולת להתנייד ברגל ביישוב	היעדר גילנות	היעדר גילנות	היעדר גילנות
היעדר גילנות	מכשולים לא מפריעים לניידות	נגישות למידע	יכולת להתנייד ברגל ביישוב	נגישות למידע
מכשולים לא מפריעים לניידות	היעדר גילנות	יכולת להתנייד ברגל ביישוב	נגישות למידע	שכונה ידידותית
נגישות כלכלית	נגישות למידע	נגישות כלכלית	נגישות כלכלית	יכולת להתנייד ברגל ביישוב
יכולת להתנייד ברגל ביישוב	נגישות כלכלית	מכשולים לא מפריעים לניידות	שכונה ידידותית	נגישות כלכלית
התניידות בתחבורה ציבורית	שכונה ידידותית	שכונה ידידותית	מכשולים לא מפריעים לניידות	מכשולים לא מפריעים לניידות
שכונה ידידותית	התניידות בתחבורה ציבורית	התניידות בתחבורה ציבורית	התניידות בתחבורה ציבורית	התניידות בתחבורה ציבורית

מרכזיות המשתנים הקשורים לרשות המקומית לפי מדד חברתי-כלכלי (באחוזים)

משקל בהסבר המובילות	ירושלים	3,2	5,4	7,6	9,8
משתנים כלכליים-חברתיים	41.9	48.8	50.2	45.5	41.3
תפקוד	12.2	10	10.1	11.6	12.4
משתנים הקשורים לרשות	45.9	41.2	39.7	42.9	46.3

מובילות הזקן תלויה במאפייניו האישיים, במצב הבריאות ובתפקוד שלו, אך משתנים הקשורים לרשות אחראים לכמעט מחצית מן ההשפעה על הניידות שלו

קידום מוביליות ברשויות

- רשויות יכולות להשפיע על משתני הסביבה, ובכך להגביר את הניידות של זקנים בה
- לרשויות גדולות (ירושלים) ולרשויות שהמדד החברתי-כלכלי שלהן גבוה יש **כיום** תפקיד מרכזי יותר מלרשויות אחרות

כיווני פעולה:

- מיקוד במשתנים המשפיעים ביותר: היעדר גילנות ונגישות המידע
- השקעה במשתנים שנמצא כי הם משפיעים פחות, אך יש להם פוטנציאל להגביר ניידות: נגישות כלכלית, פיתוח השכונה כדי לאפשר הליכה למקומות, חיזוק הקהילתיות והפיכת השכונות לידידותיות

הליכה:

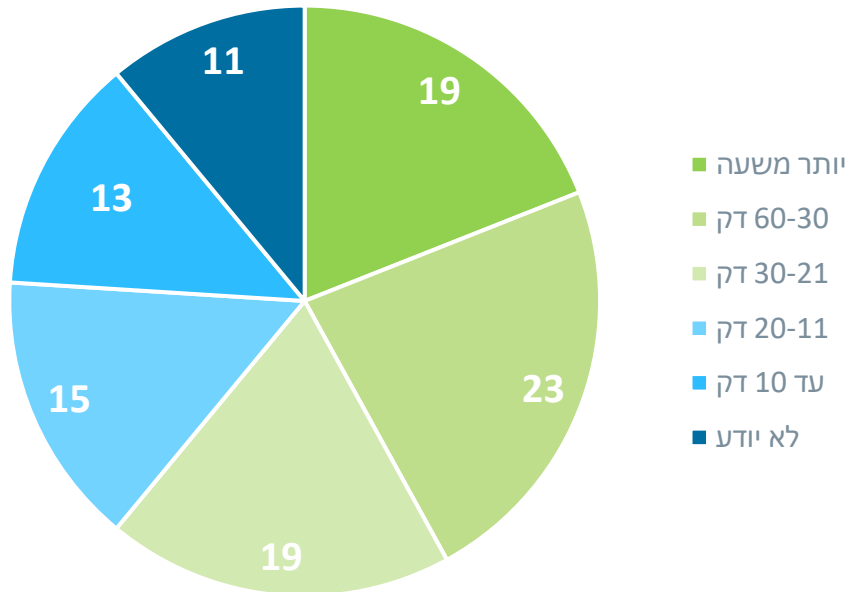
הליכה ברגל 150 דקות בשבוע לפחות

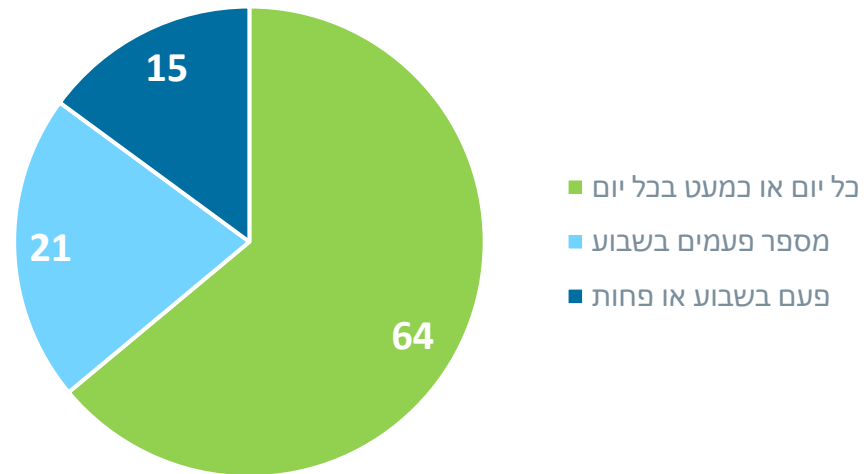
הליכה

משך ההליכה ברגל בכל יציאה
(באחוזים) $N = 12,360$

תדירות ההליכה ברגל
(באחוזים) $N = 12,360$

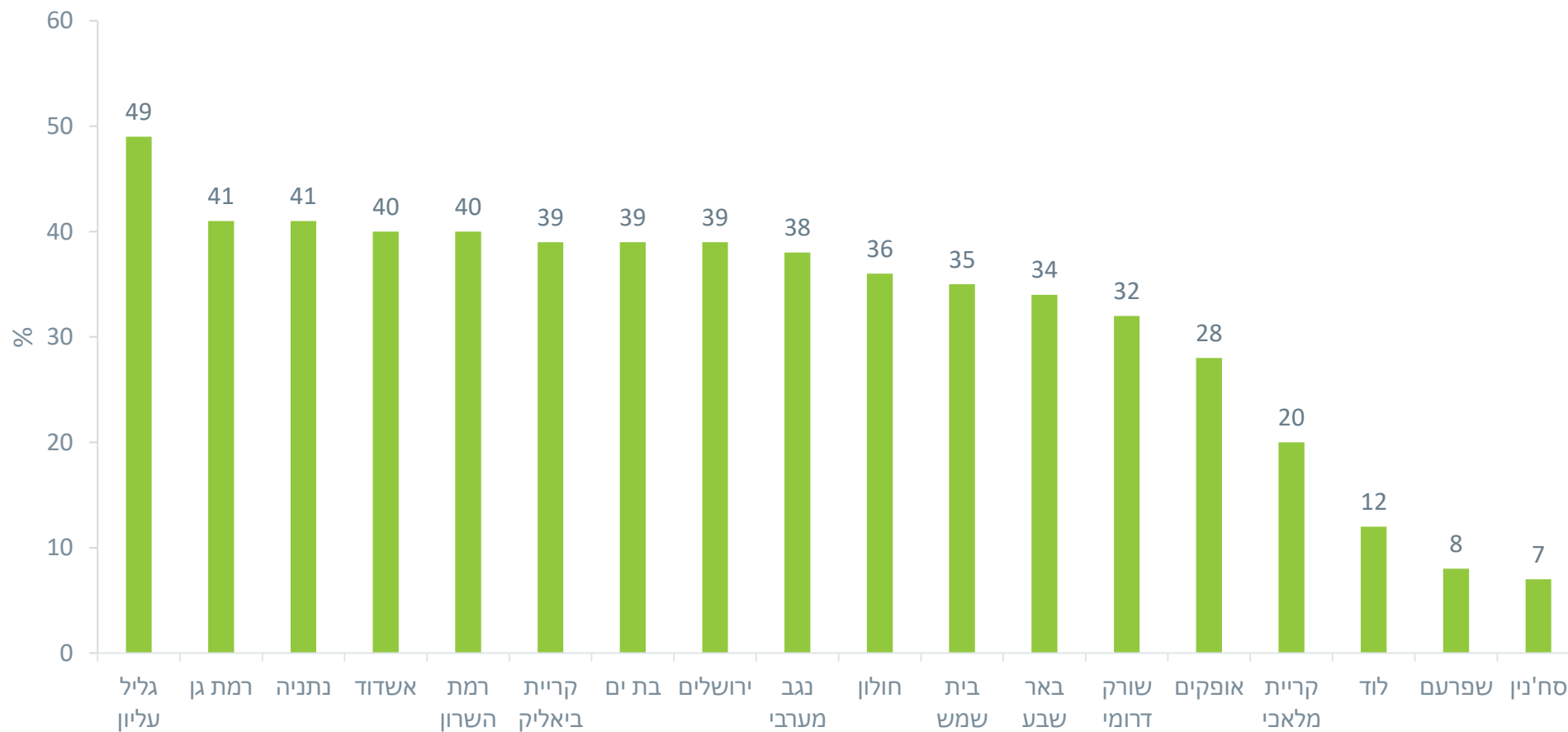

לוח התפלגות (עומדים בקריטריון 4,349 << 35%)

סך הכול	לא יודע	יותר משעה	60-31 דקות	30-21 דקות	20-11 דקות	עד 10 דקות	תדירות הליכה
3196 100% 25.9%	78 2.4% 5.7%	995 31.1% 41.3%	960 30% 33.3%	562 17.6% 24.2%	343 10.7% 19.1%	258 8.1% 16.2%	בכל יום
2456 100% 19.9%	81 3.3% 6%	550 22.4% 22.8%	741 30.2% 25.7%	543 22.1% 23.4%	384 15.6% 21.4%	157 6.4% 9.8%	6-5 ימים
3166 100% 25.6%	141 4.5% 10.4%	541 17.1% 22.5%	811 25.6% 28.2%	792 25% 34.1%	552 17.4% 30.7%	329 10.4% 20.6%	4-2 ימים
2013 100% 16.3%	289 14.4% 21.3%	217 10.8% 9%	282 14% 9.8%	345 17.1% 14.9%	408 20.3% 22.7%	472 23.5% 29.6%	פעם בשבוע או פחות
1529 100% 12.4%	771 50.4% 56.7%	106 6.9% 4.4%	85 5.6% 3%	78 5.1% 3.4%	110 7.2% 6.1%	379 24.8% 23.8%	לא הולך ברגל
12,360 100% 100%	1360 11% 100%	2409 19.5% 100%	2879 23.3% 100%	2320 18.8% 100%	1797 14.5% 100%	1595 12.9% 100%	סך הכול

הליכה לפי רשות מקומית (באחוזים)

הליכה: גרסיה לוגיסטית של משתנים מנבאים בשלושה תחומים

תפקוד

- ✓ בריאות טובה (1.3)
- ✓ מוגבלות ניכרת (0.7)
- ✓ מוגבלות קלה (0.4)

משתנים חברתיים-כלכליים

- ✓ עולים (1.8)
- ✓ השכלה: על-תיכונית (1.5), אקדמית (1.6)
- ✓ גברים דתיים וחרדים (1.4)
- ✓ עד גיל 70 (1.2)
- ✓ מתגוררים לבד (1.2)
- ✓ נגישות לאינטרנט (1.2)
- ✓ יכולת כלכלית (1.1)
- ✓ נשים (0.6)

משתנים הקשורים לרשות

- ✓ יכולת להתנייד ברגל (2.2)
- ✓ נייחות בתחבורה ציבורית (1.7)
- ✓ שכונה ידידותית (1.2)
- ✓ נגישות כלכלית (1.2)

רגרסיה לוגיסטית – תובנות נבחרות

הסיכוי להליכה מושפע ממשתנים אישיים, תפקודיים וסביבתיים:

- משתנים אישיים: עולים, משכילים, גברים דתיים / חרדים*, מתגוררים לבד**, בעלי נגישות לאינטרנט***, בעלי יכולת כלכלית
- משתנים תפקודיים: בריאים, אנשים עם מוגבלות
- משתנים סביבתיים (רשות): יכולת להסתדר בלי כלי תחבורה פרטי, מגורים בשכונה ידידותית, נגישות כלכלית

*הסבר אפשרי: יציאה לפעילויות הקשורות לדת

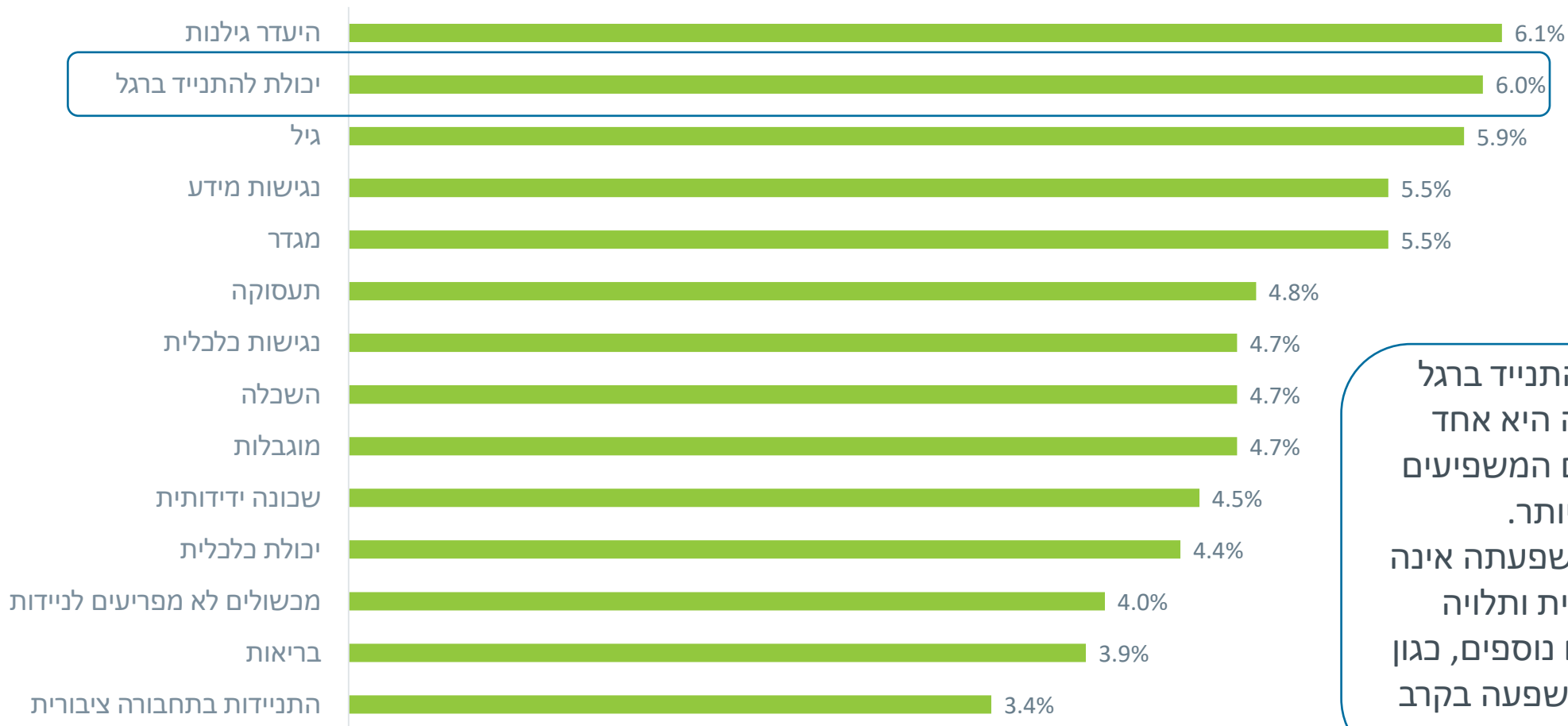
**הסבר אפשרי: יציאה לסידורים / לקניות מחוסר ברירה

***הסבר אפשרי: נגישות לאינטרנט מאפשרת איתור פעילויות מעודדות הליכה

ניתוח נתונים באמצעות למידת מכונה (ML)

הליכה: המשתנים המשפיעים ביותר ברמה הארצית

יכולת להתנייד ברגל בשכונה היא אחד המשתנים המשפיעים ביותר. עם זאת השפעתה אינה הומוגנית ותלויה במאפיינים נוספים, כגון מגדר (ההשפעה בקרב נשים חזקה יותר)

הליכה: המשתנים המשפיעים ביותר לפי מדד חברתי-כלכלי

ירושלים	מדד חברתי-כלכלי 2, 3	מדד חברתי-כלכלי 4, 5	מדד חברתי-כלכלי 6, 7	מדד חברתי-כלכלי 8, 9
נגישות מידע	יכולת להתנייד ברגל ביישוב	יכולת להתנייד ברגל ביישוב	יכולת להתנייד ברגל ביישוב	היעדר גילנות
יכולת להתנייד ברגל ביישוב	מגדר	היעדר גילנות	מוגבלות	יכולת להתנייד ברגל ביישוב
היעדר גילנות	היעדר גילנות	גיל	גיל	גיל
גיל	נגישות כלכלית	נגישות מידע	היעדר גילנות	מגדר
מוגבלות	יכולת כלכלית	מגדר	השכלה	השכלה
מגדר	שכונה ידידותית	מוגבלות	מגדר	נגישות כלכלית
מכשולים לא מפריעים לניידות	השכלה	יכולת כלכלית	נגישות מידע	בריאות
בריאות	מוגבלות	תעסוקה	תעסוקה	שכונה ידידותית
תעסוקה	נגישות מידע	בריאות	יכולת כלכלית	מוגבלות

פעילות של רשויות להגברת הליכה

משתנים הקשורים לרשות ומשפיעים על תדירות ההליכה לפי מידת השפעתם

ירושלים	מדד חברתי-כלכלי 3, 2	מדד חברתי-כלכלי 5, 4	מדד חברתי-כלכלי 7, 6	מדד חברתי-כלכלי 9, 8
נגישות למידע	יכולת להתנייד ברגל ביישוב	יכולת להתנייד ברגל ביישוב	יכולת להתנייד ברגל ביישוב	היעדר גילנות
יכולת להתנייד ברגל ביישוב	היעדר גילנות	היעדר גילנות	היעדר גילנות	יכולת להתנייד ברגל ביישוב
היעדר גילנות	נגישות כלכלית	נגישות למידע	נגישות למידע	נגישות כלכלית
מכשולים לא מפריעים לניידות	שכונה ידידותית	נגישות כלכלית	שכונה ידידותית	שכונה ידידותית
נגישות כלכלית	נגישות למידע	שכונה ידידותית	נגישות כלכלית	נגישות למידע
שכונה ידידותית	מכשולים לא מפריעים לניידות	מכשולים לא מפריעים לניידות	מכשולים לא מפריעים לניידות	מכשולים לא מפריעים לניידות
התניידות בתחבורה ציבורית	התניידות בתחבורה ציבורית	התניידות בתחבורה ציבורית	התניידות בתחבורה ציבורית	התניידות בתחבורה ציבורית

מרכזיות המשתנים הקשורים לרשות המקומית לפי מדד חברתי-כלכלי (באחוזים)

משקל בהסבר הליכה	ירושלים	3,2	5,4	7,6	9,8
משתנים כלכליים-חברתיים	40.8	43.5	46.6	44.9	40
תפקוד	11.9	11.1	11	11.7	12.4
משתנים הקשורים לרשות	47.3	45.4	42.4	43.4	47.6

תדירות ההליכה ומשכה תלויות במאפיינים האישיים של הזקן,
במצב הבריאות ובתפקוד שלו,
אך השפעת המשתנים הקשורים לרשות דומה להשפעת
המאפיינים האישיים או אף גדולה ממנה

קידום ההליכה בקרב זקנים ברשויות המקומיות

- למשתנים הקשורים לרשויות המקומיות יש השפעה דומה לזו של משתנים חברתיים-כלכליים על תדירות ומשך הליכה בקרב זקנים
- רשויות מקומיות יכולות להשפיע על המשתנים הסביבתיים, ובכך להגביר הליכה בקרב הזקנים

כיווני פעולה:

- מיקוד במשתנים המשפיעים ביותר: פיתוח השכונה כדי לאפשר הליכה למקומות ופעילות לצמצום גילנות
- השקעה במשתנים שנמצא כי הם משפיעים פחות, אך יש להם פוטנציאל להגביר הליכה: נגישות כלכלית של פעילויות חברתית ונגישות המידע, חיזוק הקהילתיות והפיכת השכונות לידידותיות

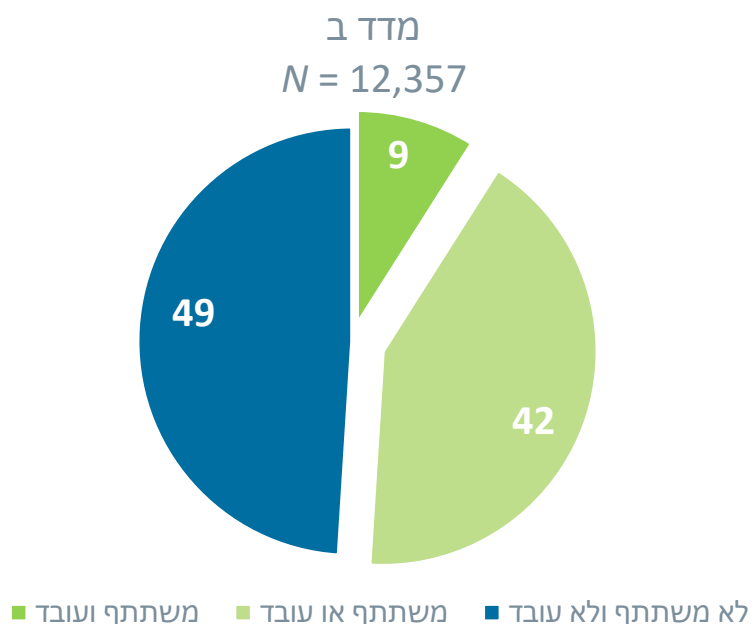

השתתפות בפעילויות חברתיות במרחב הציבורי

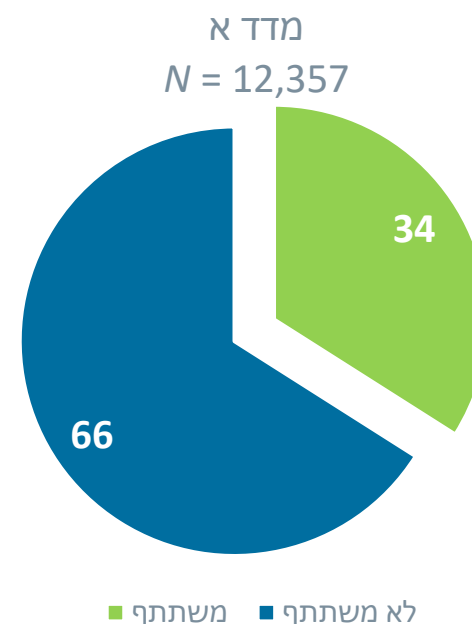

השתתפות בפעילויות חברתיות לפי שני מדדים (באחוזים)

מדד ב: משתתפים בפעילות חברתית כמה פעמים בשבוע או מועסקים בשוק העבודה (51%)

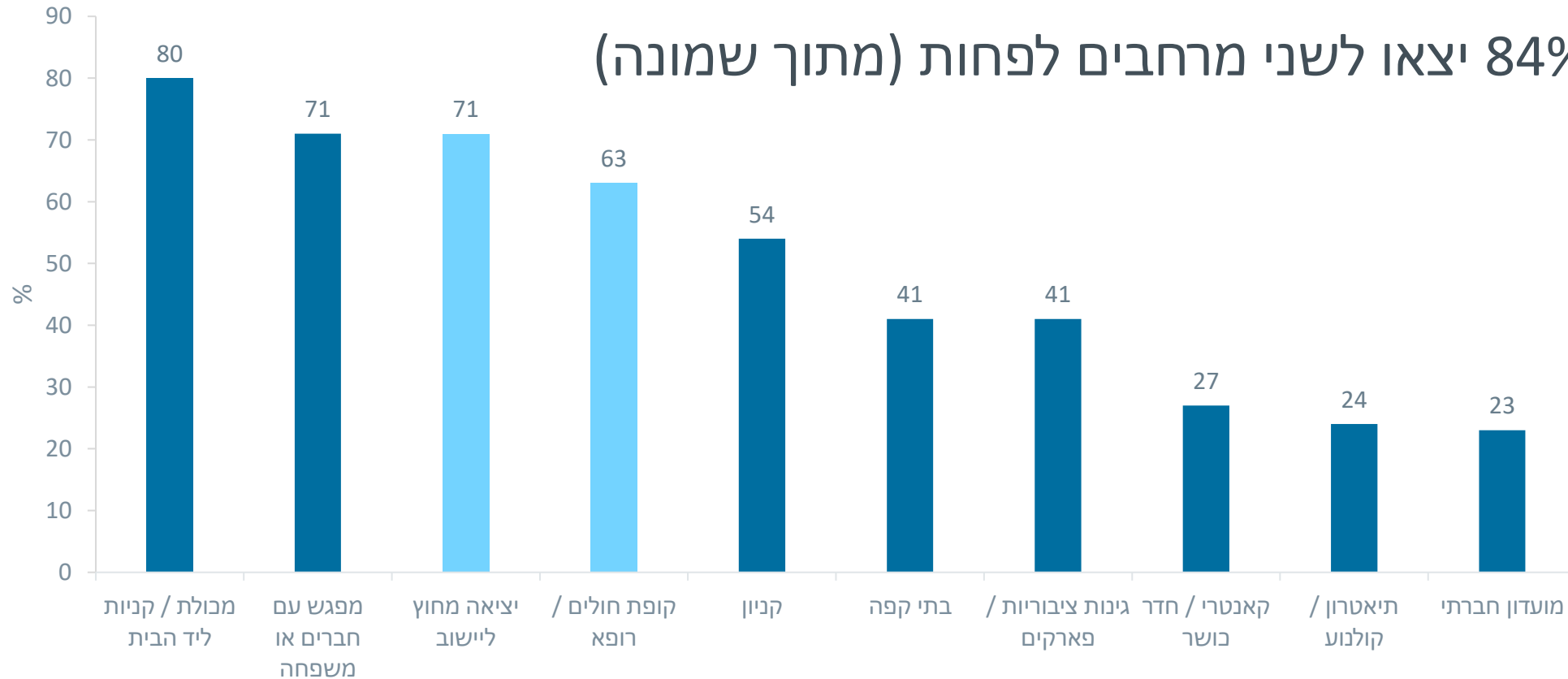
מדד א: משתתפים בפעילות חברתית כמעט בכל יום ויוצאים לשני מרחבים ציבוריים לפחות (34%)

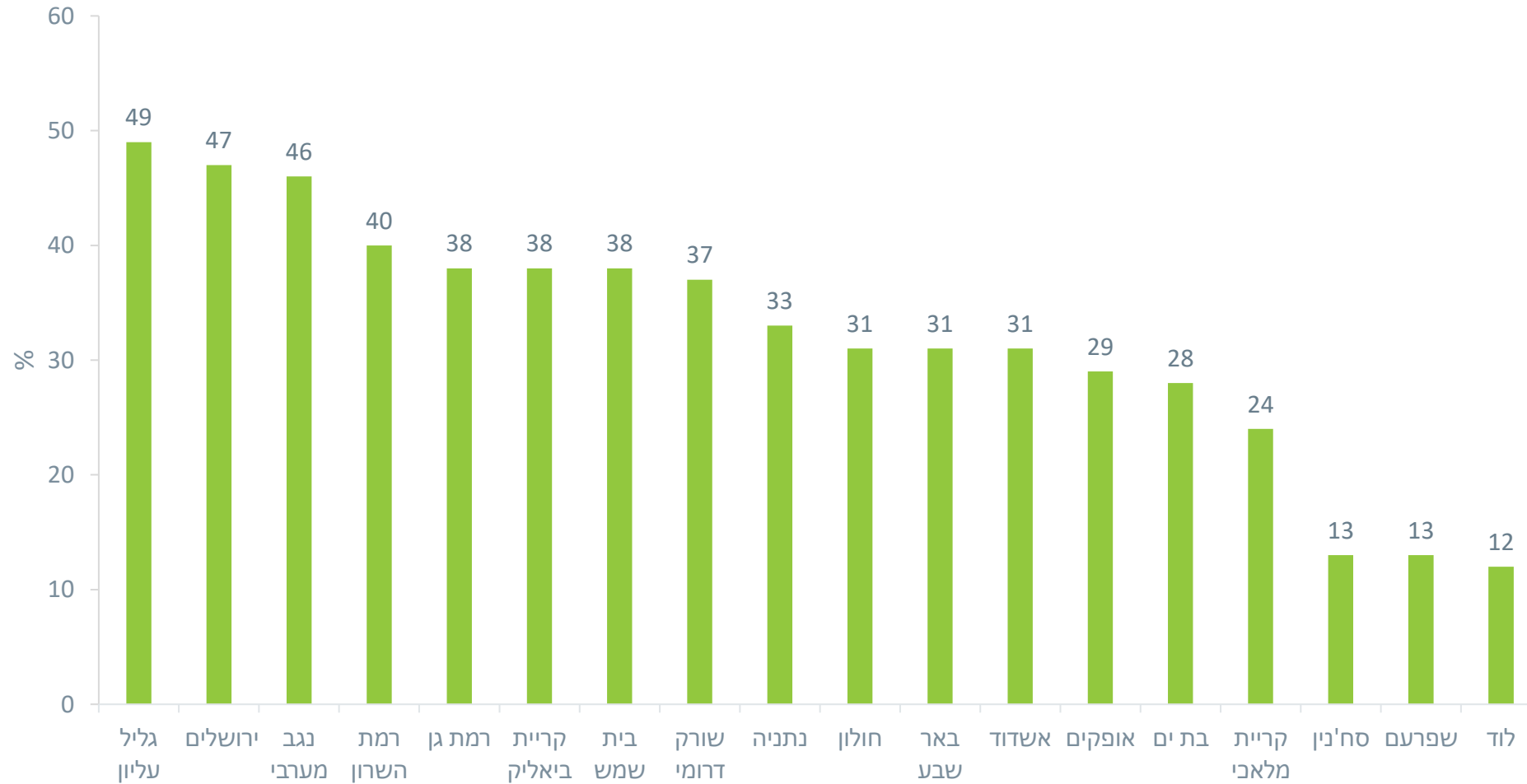
יציאה למרחבים ציבוריים בשבועיים שקדמו לסקר (באחוזים)

84% יצאו לשני מרחבים לפחות (מתוך שמונה)

מדד א להשתתפות בפעילות חברתית לפי רשות מקומית (באחוזים)

השתתפות בפעילות חברתית - מדד א:

גרסיה לוגיסטית של משתנים מנבאים בשלושה תחומים

תפקוד

- ✓ בריאות טובה (1.7)
- ✓ מוגבלות ניכרת (0.7)

משתנים חברתיים-כלכליים

- ✓ גברים דתיים וחרדים (3.7)
- ✓ נשים חילוניות (1.7)
- ✓ יכולת כלכלית (1.5)
- ✓ נגישות לאינטרנט (1.4)
- ✓ השכלה: על-תיכונית (1.2), אקדמית (1.4)
- ✓ מתגוררים לבד (1.3)
- ✓ גברים חילוניים (0.7)
- ✓ תעסוקה (0.7)
- ✓ ללא ילדים (0.7)
- ✓ עולים (0.6)
- ✓ נשים דתיות חרדיות (0.4)

משתנים הקשורים לרשות

- ✓ שכונה ידידותית (1.6)
- ✓ יכולת להתנייד ברגל (1.3)
- ✓ נגישות מידע (1.2)
- ✓ נגישות כלכלית (1.1)
- ✓ ניידות בתחבורה ציבורית (0.8)

רגרסיה לוגיסטית – תובנות נבחרות

הסיכוי להשתתפות בפעילויות חברתיות מושפע ממשתנים אישיים, תפקודיים וסביבתיים:

- משתנים אישיים: משכילים, גברים דתיים / חרדים*, מתגוררים לבד**, נשים חילוניות, בעלי נגישות לאינטרנט***, בעלי יכולת כלכלית, עולים, נשים דתיות-חרדיות****
- משתנים תפקודיים: בריאים, אנשים עם מוגבלות
- משתנים סביבתיים (רשות): יכולת להסתדר בלי כלי תחבורה פרטי, מגורים בשכונה ידידותית, נגישות מידע ונגישות כלכלית

*הסבר אפשרי: יציאה לפעילויות הקשורות לדת

**הסבר אפשרי: יציאה לסידורים / קניות מחוסר ברירה

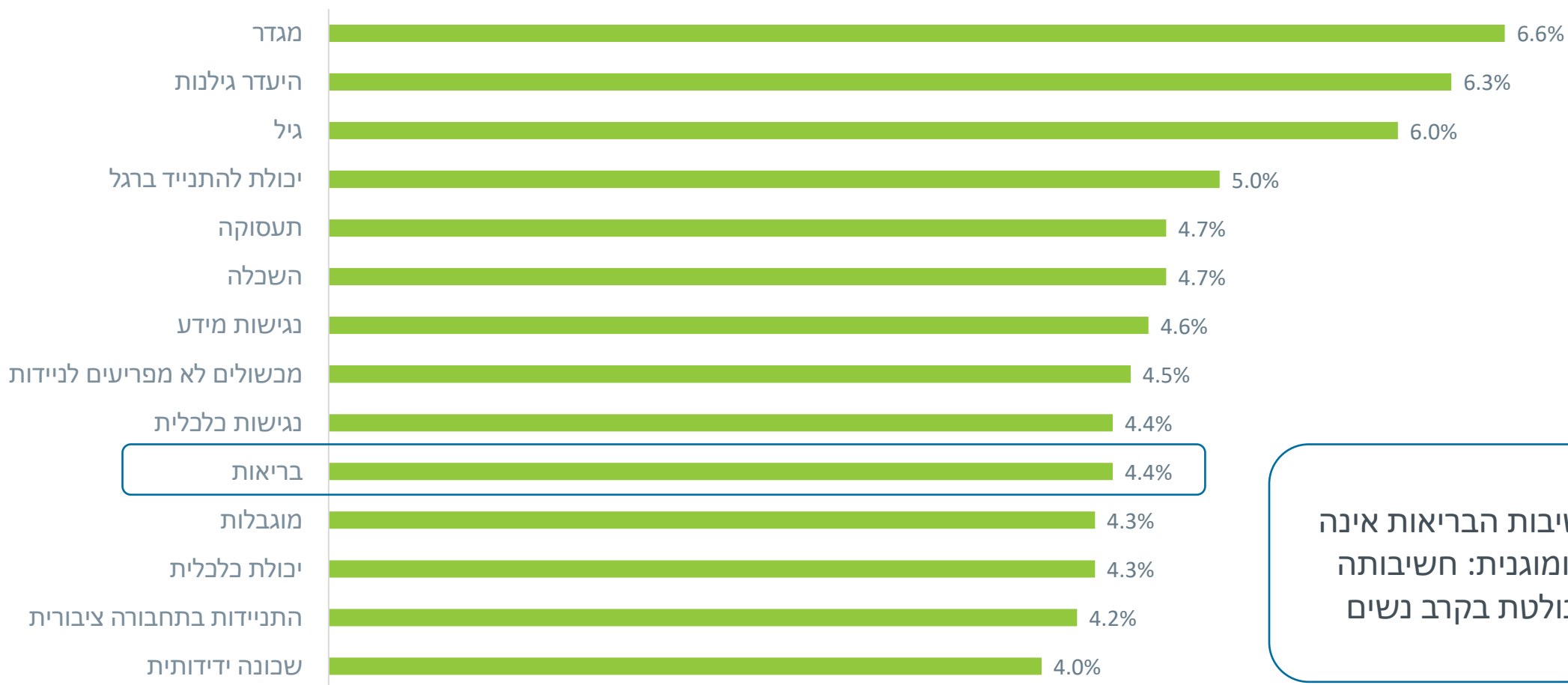
***הסבר אפשרי: נגישות לאינטרנט מאפשרת איתור פעילויות מעודדות הליכה

****הסבר אפשרי: פעילויות במרחב הציבורי אינן מותאמות לאוכלוסיות אלה

ניתוח נתונים באמצעות למידת מכונה (ML)

מדד א להשתתפות בפעילות חברתית: המשתנים המשפיעים ביותר ברמה הארצית

חשיבות הבריאות אינה
הומוגנית: חשיבותה
בולטת בקרב נשים

מדד א להשתתפות בפעילות חברתית: המשתנים המשפיעים ביותר לפי מדד חברתי-כלכלי

ירושלים	מדד חברתי-כלכלי 2, 3	מדד חברתי-כלכלי 4, 5	מדד חברתי-כלכלי 6, 7	מדד חברתי-כלכלי 8, 9
מגדר	דתיים-חרדים	מגדר	גיל	היעדר גילנות
נגישות מידע	מגדר	גיל	היעדר גילנות	מגדר
בריאות	היעדר גילנות	היעדר גילנות	מגדר	גיל
היעדר גילנות	נגישות מידע	השכלה	יכולת להתנייד ברגל ביישוב	נגישות מידע
מכשולים לא מפריעים לניידות	נגישות כלכלית	יכולת להתנייד ברגל ביישוב	השכלה	יכולת להתנייד ברגל ביישוב
גיל	שכונה ידידותית	נגישות כלכלית	נגישות מידע	תעסוקה
יכולת להתנייד ברגל ביישוב	מוגבלות	תעסוקה	תעסוקה	נגישות כלכלית
נגישות כלכלית	יכולת להתנייד ברגל ביישוב	נגישות מידע	נגישות כלכלית	בריאות
יכולת כלכלית	בריאות	בריאות	מכשולים לא מפריעים לניידות	השכלה

פעילות של רשויות מקומיות להגברת השתתפות בפעילויות חברתיות

משתנים הקשורים לרשות ומשפיעים על השתתפות בפעילות חברתית לפי מידת השפעתם

ירושלים	מדד חברתי-כלכלי 3, 2	מדד חברתי-כלכלי 5, 4	מדד חברתי-כלכלי 7, 6	מדד חברתי-כלכלי 9, 8
נגישות למידע	היעדר גילנות	היעדר גילנות	היעדר גילנות	היעדר גילנות
היעדר גילנות	נגישות למידע	יכולת להתנייד ברגל ביישוב	יכולת להתנייד ברגל ביישוב	נגישות למידע
מכשולים לא מפריעים לניידות	נגישות כלכלית	נגישות כלכלית	נגישות למידע	יכולת להתנייד ברגל ביישוב
יכולת להתנייד ברגל ביישוב	שכונה ידידותית	נגישות למידע	נגישות כלכלית	נגישות כלכלית
נגישות כלכלית	יכולת להתנייד ברגל ביישוב	מכשולים לא מפריעים לניידות	מכשולים לא מפריעים לניידות	מכשולים לא מפריעים לניידות
התניידות בתחבורה ציבורית	מכשולים לא מפריעים לניידות	שכונה ידידותית	שכונה ידידותית	התניידות בתחבורה ציבורית
שכונה ידידותית	התניידות בתחבורה ציבורית	התניידות בתחבורה ציבורית	התניידות בתחבורה ציבורית	שכונה ידידותית

מרכזיות המשתנים הקשורים לרשות המקומית לפי מדד חברתי-כלכלי (באחוזים)

משקל בהסבר השתתפות בפעילות חברתית	ירושלים	3,2	5,4	7,6	9,8
משתנים חברתיים-כלכליים	41.2	43.7	49.6	46.4	40.3
תפקוד	12.2	11.6	10.1	10.5	11.3
משתנים הקשורים לרשות	46.6	44.7	40.3	43.1	48.4

בירושלים וברשויות מקומיות שהמדד החברתי-כלכלי שלהן גבוה (8-9)
השפעת המשתנים הקשורים לרשות גוברת על השפעת המאפיינים
האישיים על השתתפות בפעילות חברתית

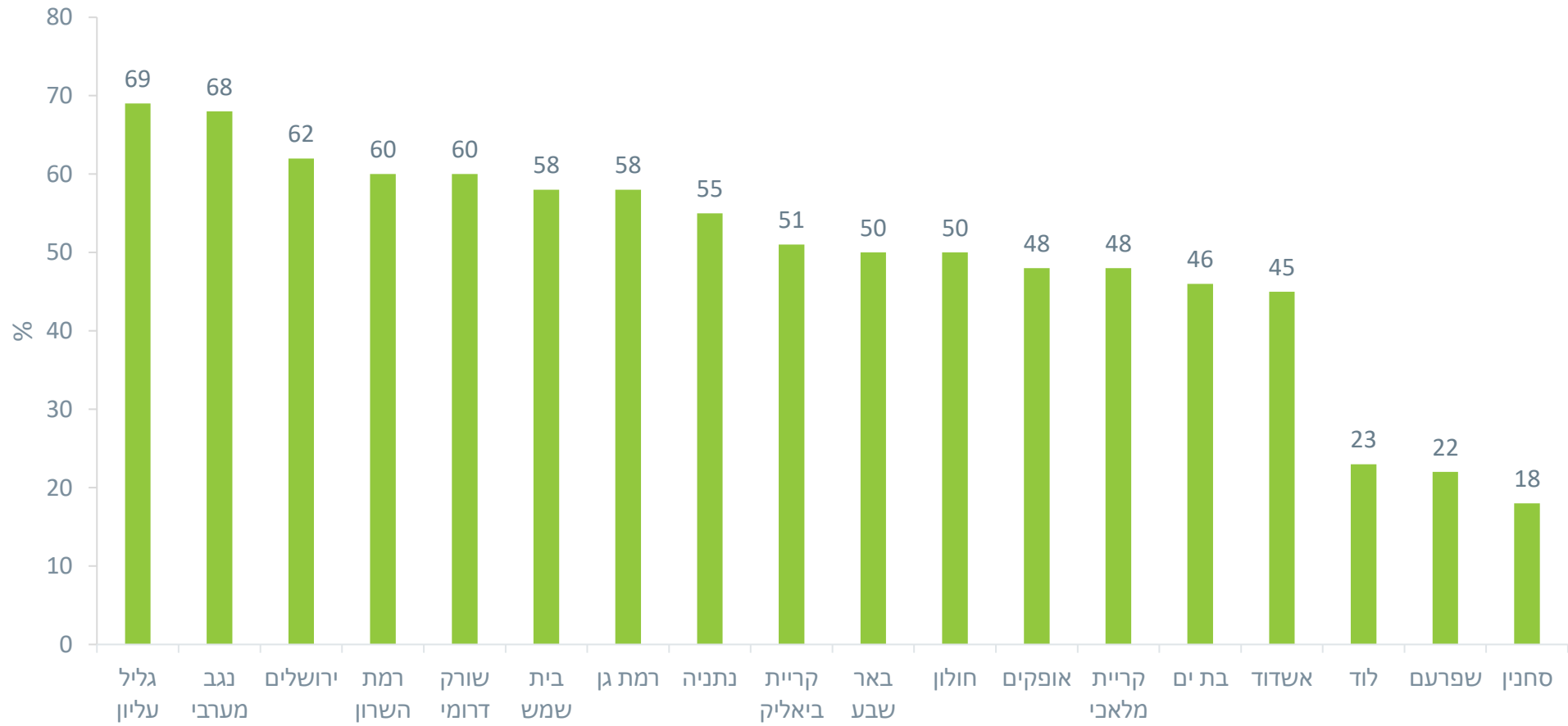
קידום השתתפות של זקנים בפעילויות חברתיות ברשויות המקומיות

- לרשויות המקומיות יש תפקיד מרכזי ודומה לזה של משתנים חברתיים-כלכליים של הזקנים בהשפעה על השתתפותם בפעילויות חברתיות
- רשויות מקומיות יכולות להשפיע על המשתנים הסביבתיים, ובכך להגביר את ההשתתפות של הזקנים בפעילויות חברתיות

כיווני פעולה:

- מיקוד במשתנים המשפיעים ביותר: פיתוח שכונתי המאפשר הליכה למקומות ופעילות לצמצום גילנות
- השקעה במשתנים שנמצא כי הם משפיעים פחות, אך יש להם פוטנציאל להגביר השתתפות בפעילויות חברתיות: נגישות כלכלית של פעילויות חברתיות ונגישות המידע, חיזוק הקהילתיות והפיכת השכונות לידידותיות

מדד ב להשתתפות בפעילות חברתית או בתעסוקה לפי רשות מקומית (באחוזים)

השתתפות בפעילות חברתית - מדד ב:

גרסיה לוגיסטית משתנים מנבאים בשלושה תחומים

תפקוד

- ✓ בריאות טובה (1.8)
- ✓ מוגבלות ניכרת (0.6)

משתנים חברתיים-כלכליים

- ✓ גברים דתיים וחרדים (3.3)
- ✓ יכולת כלכלית (1.5)
- ✓ נשים חילוניות (1.4)
- ✓ השכלה: על-תיכונית (1.2), אקדמית (1.4)
- ✓ מתגוררים לבד (1.2)
- ✓ עולים (0.8)
- ✓ גיל (0.7)
- ✓ ערבים (0.6)
- ✓ ללא ילדים (0.6)
- ✓ נשים דתיות חרדיות (0.4)

משתנים הקשורים לרשות

- ✓ שכונה ידידותית (1.6)
- ✓ יכולת להתנייד ברכב פרטי (1.3)
- ✓ יכולת להתנייד ברגל (1.1)
- ✓ נגישות מידע (1.1)
- ✓ המכשולים לא מפריעים להתנייד (1.1)
- ✓ מספר מכשולים ברחוב (1.05)
- ✓ נייודות בתחבורה ציבורית (0.8)

הסיכוי להשתתפות של המתגוררים ביישובים שהמדד החברתי-כלכלי שלהם 2-5
נמוך מזה של המתגוררים ביישובים שהמדד החברתי-כלכלי שלהם 6-9

רגסיה לוגיסטית – תובנות נבחרות

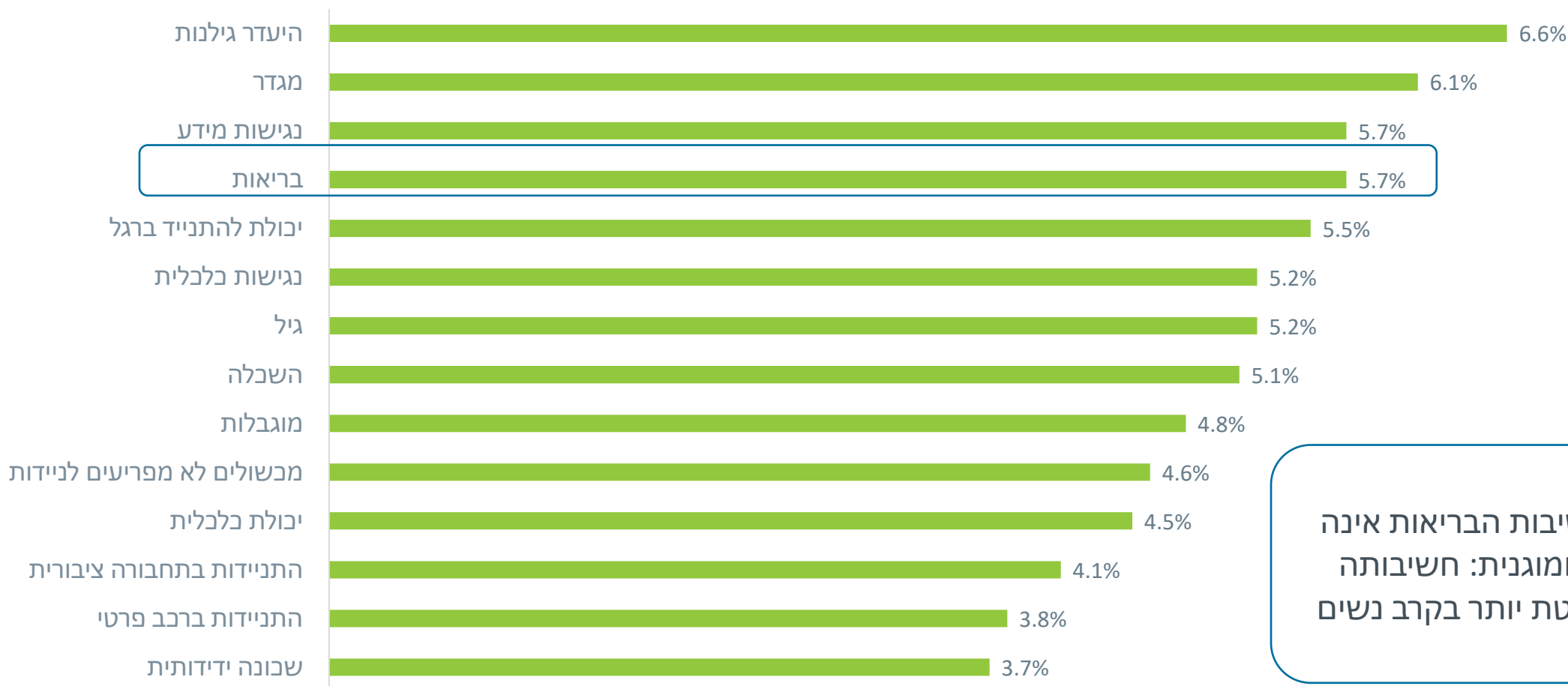
הסיכוי להשתתפות בפעילויות חברתיות או בתעסוקה מושפע ממשתנים אישיים, תפקודיים וסביבתיים:

- משתנים אישיים: משכילים, גברים דתיים / חרדים, מתגוררים לבד, נשים חילוניות, בעלי יכולת כלכלית, עולים, נשים דתיות-חרדיות, ערבים
- משתנים תפקודיים: בריאים, אנשים עם מוגבלות
- משתנים סביבתיים (רשות): מגורים בשכונה ידידותית, יכולת להגיע למקומות ברגל או ברכב פרטי (שימוש בתחבורה ציבורית מפחית את הסיכוי להשתתפות)

ניתוח נתונים באמצעות למידת מכונה (ML)

מדד ב להשתתפות בפעילות חברתית: המשתנים המשפיעים ביותר ברמה הארצית

חשיבות הבריאות אינה הומוגנית: חשיבותה בולטת יותר בקרב נשים

מדד ב להשתתפות בפעילות חברתית: המשתנים המשפיעים ביותר לפי מדד חברתי-כלכלי

ירושלים	מדד חברתי-כלכלי 2,3	מדד חברתי-כלכלי 4,5	מדד חברתי-כלכלי 6,7	מדד חברתי-כלכלי 8,9
נגישות מידע	היעדר גילנות	היעדר גילנות	בריאות	השכלה
בריאות	נגישות מידע	גיל	היעדר גילנות	היעדר גילנות
מגדר	מגדר	מגדר	השכלה	יכולת להתנייד ברגל ביישוב
היעדר גילנות	יכולת להתנייד ברגל ביישוב	בריאות	יכולת להתנייד ברגל ביישוב	מגדר
גיל	נגישות כלכלית	נגישות כלכלית	מגדר	נגישות כלכלית
יכולת כלכלית	שכונה ידידותית	השכלה	נגישות כלכלית	מוגבלות
נגישות כלכלית	מוגבלות	יכולת להתנייד ברגל ביישוב	גיל	נגישות מידע
מכשולים לא מפריעים לניידות	מכשולים לא מפריעים לניידות	נגישות מידע	נגישות מידע	בריאות
מוגבלות	בריאות	מוגבלות	מכשולים לא מפריעים לניידות	מכשולים לא מפריעים לניידות

פעילות של רשויות להגברת השתתפות בפעילות חברתית (מדד ב)

משתנים הקשורים לרשות ומשפיעים על השתתפות בפעילות חברתית לפי מידת השפעתם

ירושלים	מדד חברתי-כלכלי 3, 2	מדד חברתי-כלכלי 5, 4	מדד חברתי-כלכלי 7, 6	מדד חברתי-כלכלי 9, 8
נגישות למידע	היעדר גילנות	היעדר גילנות	היעדר גילנות	היעדר גילנות
היעדר גילנות	נגישות למידע	נגישות כלכלית	יכולת להתנייד ברגל ביישוב	יכולת להתנייד ברגל ביישוב
נגישות כלכלית	יכולת להתנייד ברגל ביישוב	יכולת להתנייד ברגל ביישוב	נגישות כלכלית	נגישות כלכלית
מכשולים לא מפריעים לניידות	נגישות כלכלית	נגישות למידע	נגישות למידע	נגישות למידע
יכולת להתנייד ברגל ביישוב	שכונה ידידותית	מכשולים לא מפריעים לניידות	מכשולים לא מפריעים לניידות	מכשולים לא מפריעים לניידות
התניידות בתחבורה ציבורית	מכשולים לא מפריעים לניידות	התניידות בתחבורה ציבורית	שכונה ידידותית	שכונה ידידותית
שכונה ידידותית	התניידות בתחבורה ציבורית	שכונה ידידותית	התניידות בתחבורה ציבורית	התניידות בתחבורה ציבורית

מרכזיות המשתנים הקשורים לרשות המקומית לפי מדד חברתי-כלכלי (באחוזים)

משקל בהסבר ההשתתפות	ירושלים	3,2	5,4	7,6	9,8
משתנים חברתיים-כלכליים	37.6	39.5	44.4	41.5	35.8
תפקוד	13.4	11.8	11.7	12.5	13.7
משתנים הקשורים לרשות	49.0	48.7	43.9	46.0	50.5

השפעת המשתנים הקשורים לרשות גוברת על השפעת המשתנים
האישיים, וברוב הקטגוריות הפער ביניהם גדול מאוד

קידום השתתפות של זקנים בפעילויות חברתיות ברשויות מקומיות

- לרשויות המקומיות יש תפקיד מרכזי ודומה לזה של משתנים חברתיים-כלכליים של הזקנים בהשפעה על השתתפותם בפעילויות חברתיות
- רשויות מקומיות יכולות להשפיע על הגורמים הסביבתיים, ובכך להגביר את ההשתתפות של הזקנים בפעילויות חברתיות

כיווני פעולה:

- מיקוד במשתנים המשפיעים ביותר: פיתוח השכונה כדי לאפשר הליכה למקומות ופעילות לצמצום גילנות
- השקעה במשתנים שנמצא כי הם משפיעים פחות, אך יש להם פוטנציאל להגביר השתתפות בפעילויות חברתיות: נגישות כלכלית של פעילויות חברתיות ונגישות המידע, חיזוק קהילתיות והפיכת השכונות לידידותיות

מדדי נגישות

- נגישות פיזית: שני מפגעים או פחות
- נגישות כלכלית: המצב הכלכלי אינו מפריע לחיי החברה
- נגישות למידע: הפרסומים של הרשות ברורים, וקל ופשוט להשיג מידע
- נגישות חברתית:
"שכונה ידידותית" - מרגיש חלק מהשכונה, יכול להיעזר בשכנים, מרגיש בטוח באזור המגורים
היעדר גילנות

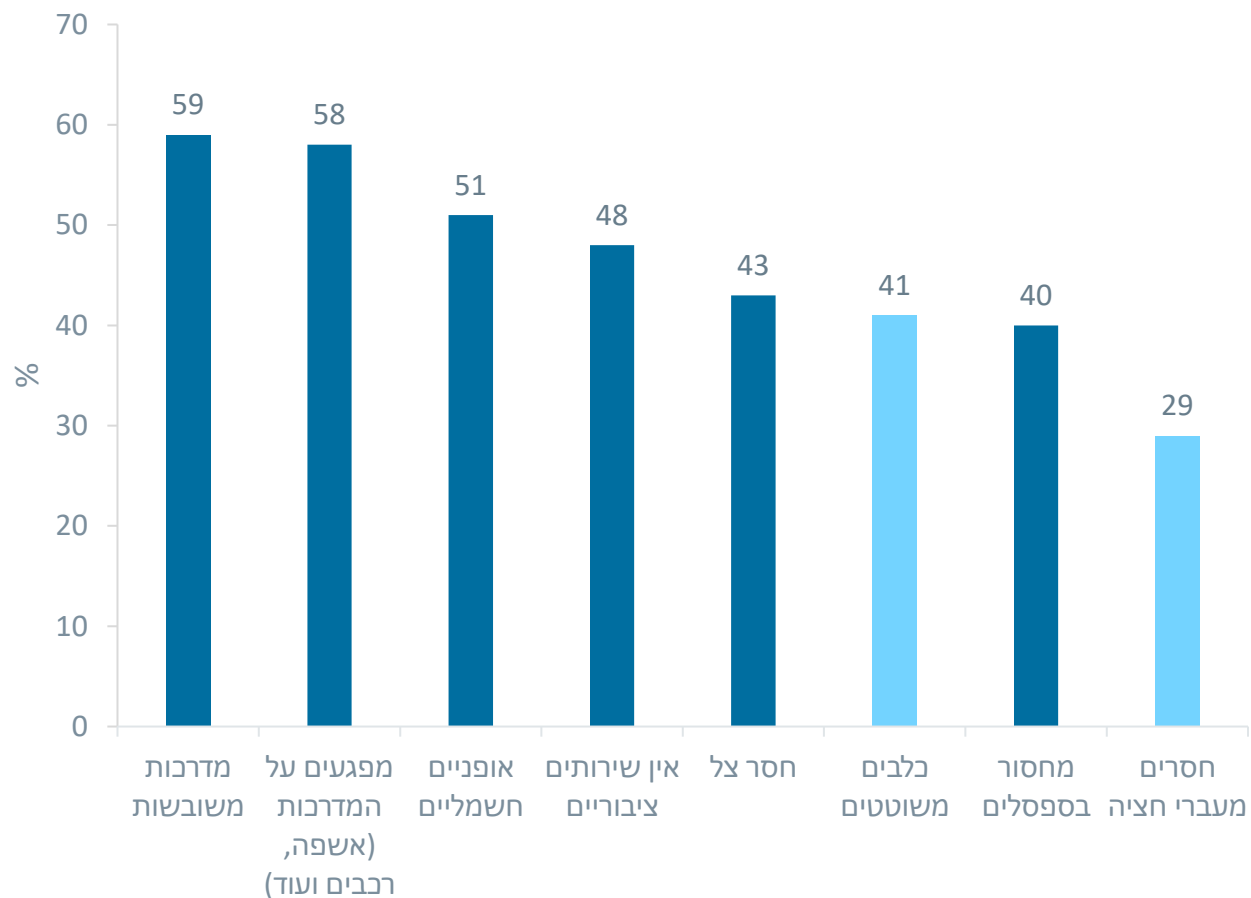
נגישות פיזית

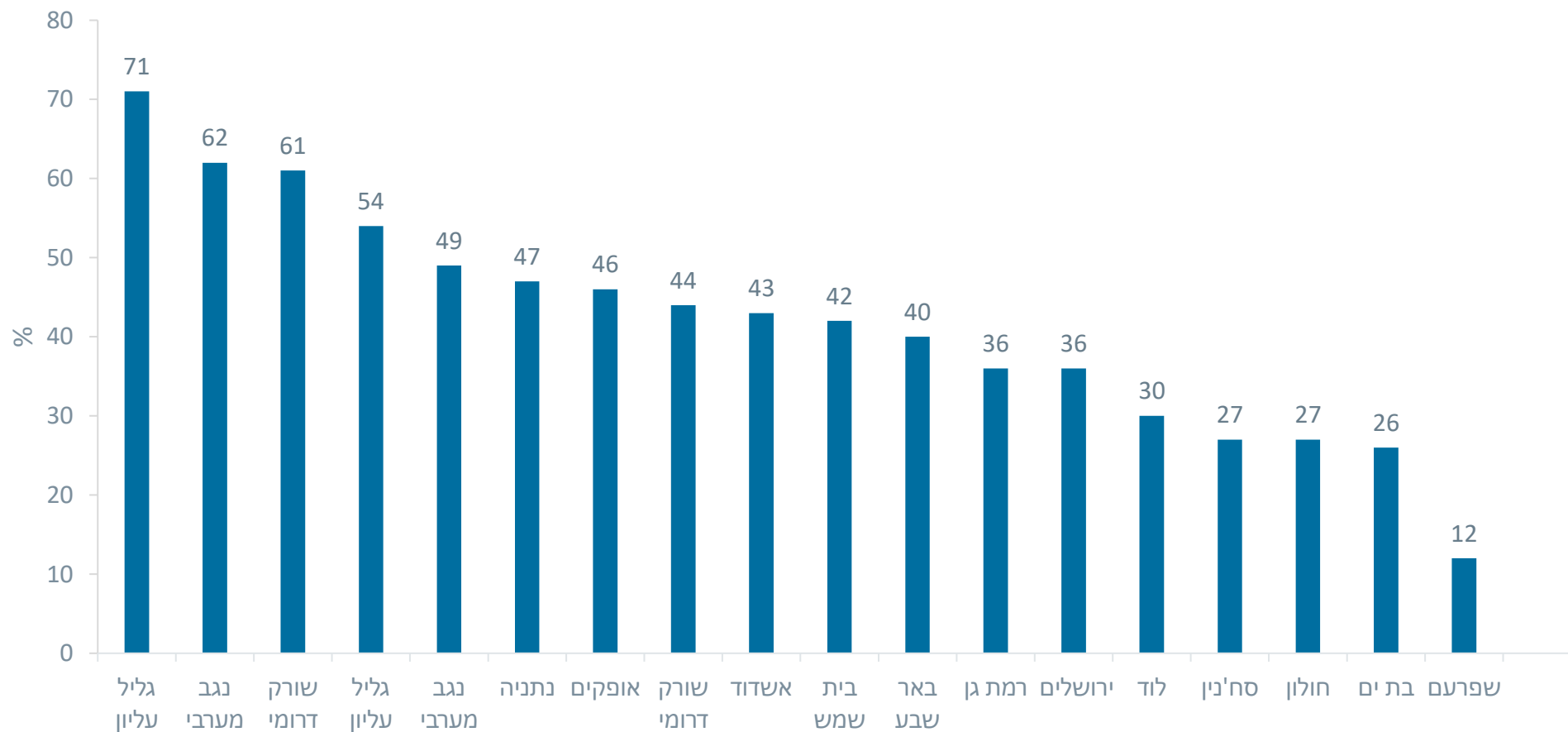
נגישות פיזית: מפגעים המפריעים להתנייד בשכונה (באחוזים)

40.4% דיווחו על מיעוט מפגעים פיזיים (שני מפגעים או פחות)

נגישות פיזית – עד שני מפגעים ביישוב (באחוזים)

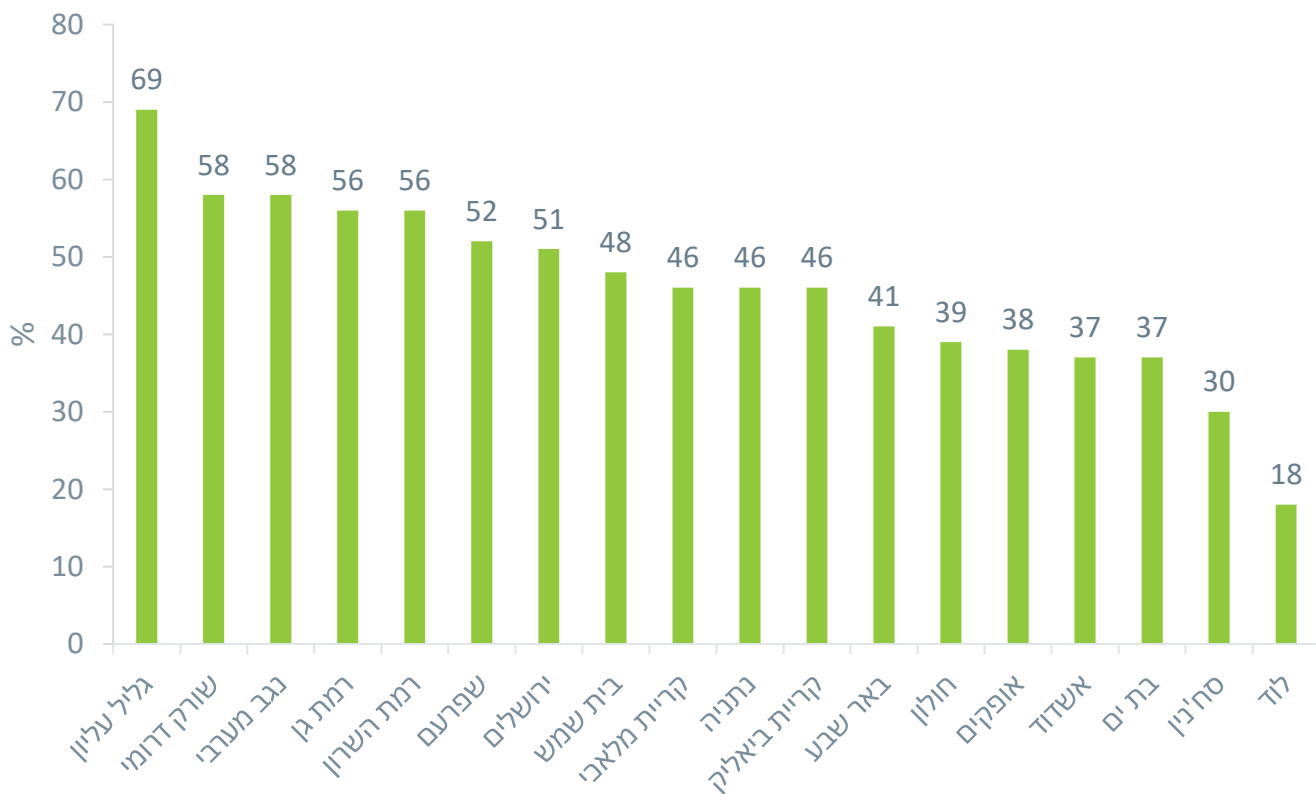

**נגישות כלכלית:
המצב הכלכלי אינו מפריע
לקיום חיי חברה**

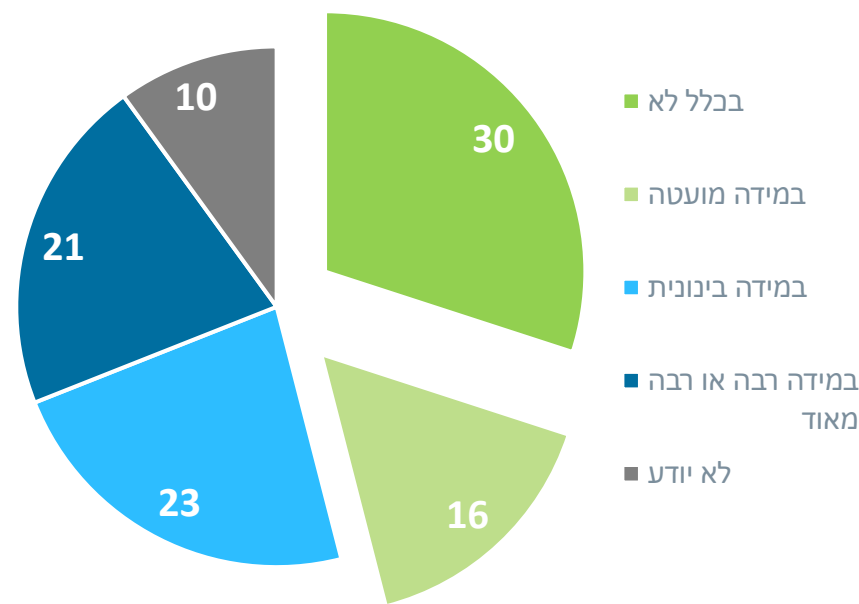

נגישות כלכלית לקיום חיי חברה ותרבות

מצב כלכלי אינו מפריע או מפריע מעט לקיום חיי חברה, לפי יישוב (באחוזים)

המצב הכלכלי מפריע לקיום חיי חברה (באחוזים) N = 12,360

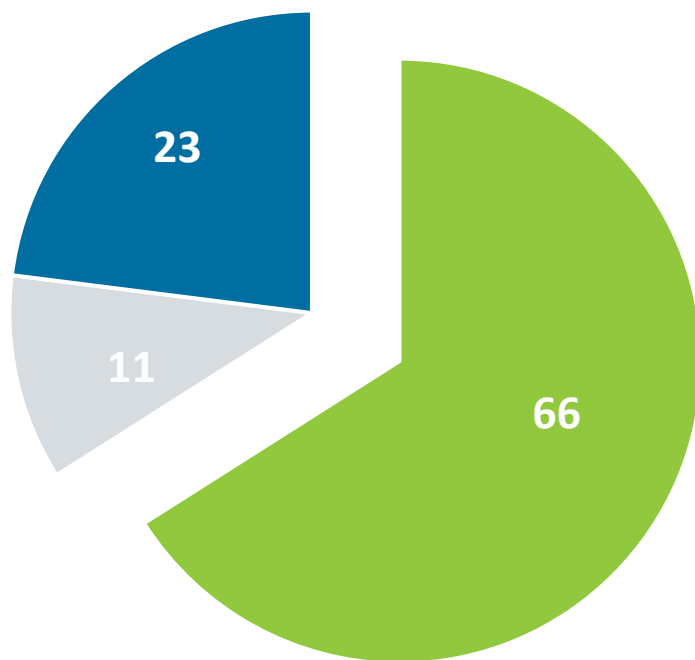

נגישות המידע

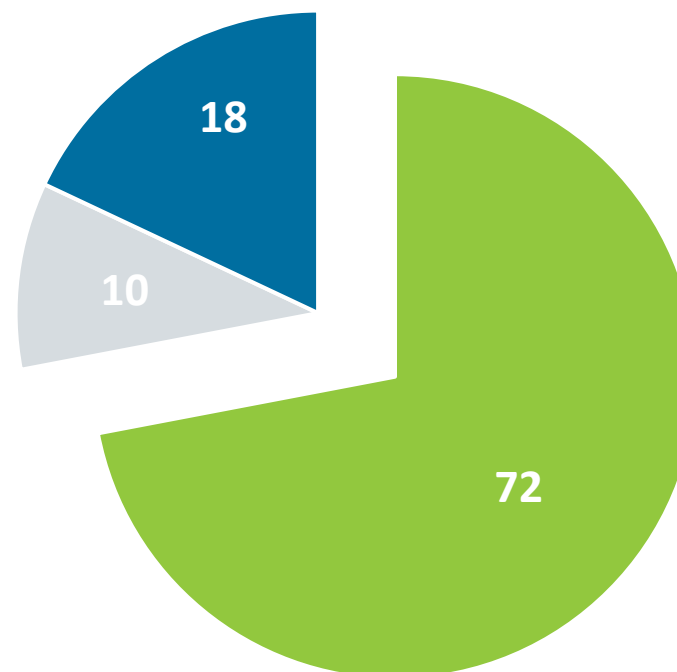
נגישות המידע (באחוזים)

קל ופשוט להשיג מידע

■ מסכים מאוד או מסכים ■ לא כל כך מסכים או בכלל לא מסכים ■ מסכים מאוד או מסכים

הפרסומים של הרשות מובנים

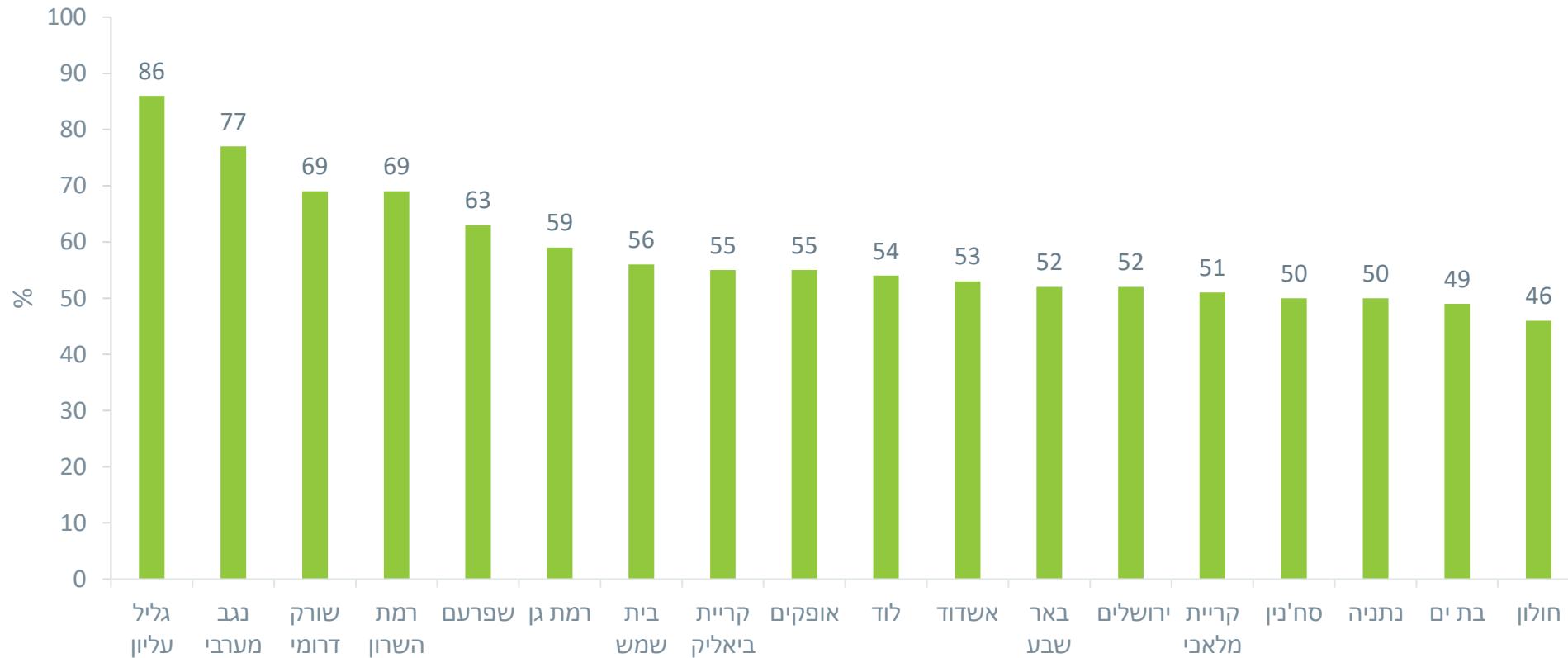
■ מסכים מאוד או מסכים ■ לא כל כך מסכים או בכלל לא מסכים ■ מסכים מאוד או מסכים

56.2% דיווחו שהפרסומים מובנים וקלים להשגה

נגישות המידע

המידע נגיש והפרסומים ברורים לפי יישוב (באחוזים)

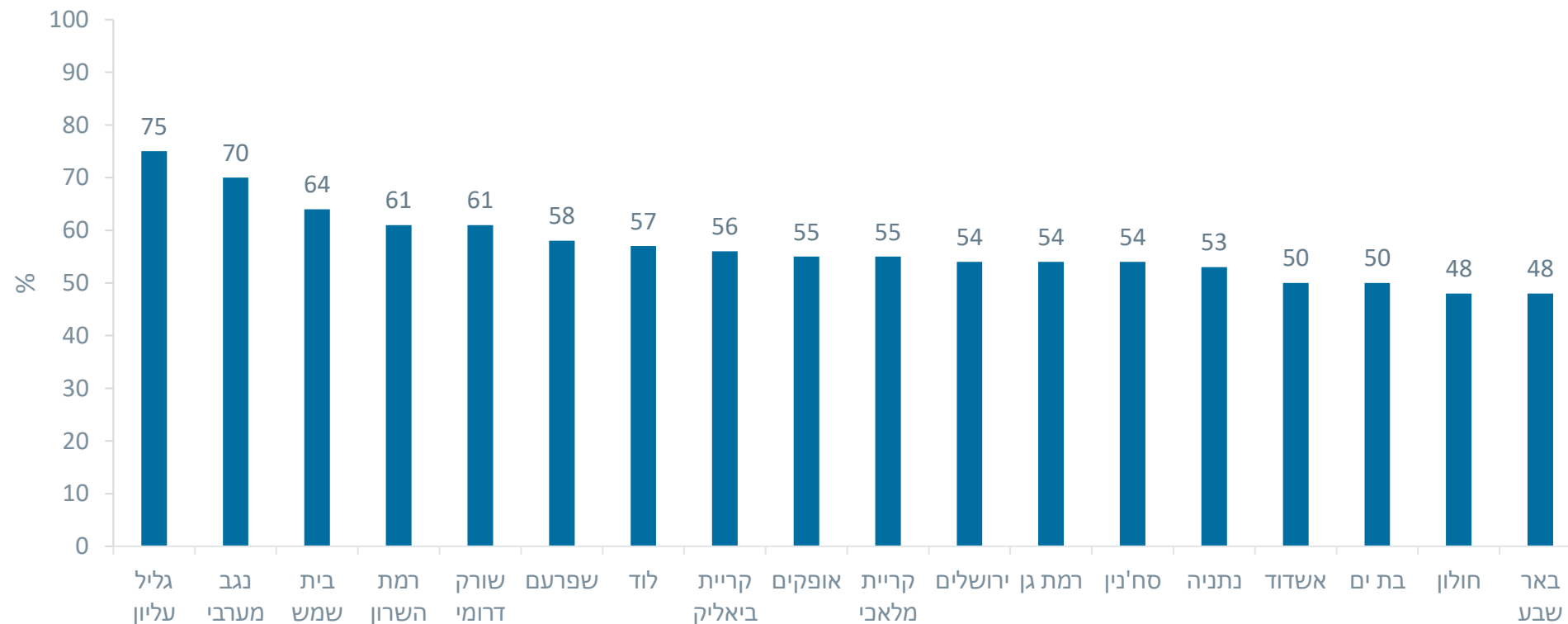

נגישות חברתית

גילנות

היעדר גילנות לפי יישוב (באחוזים)

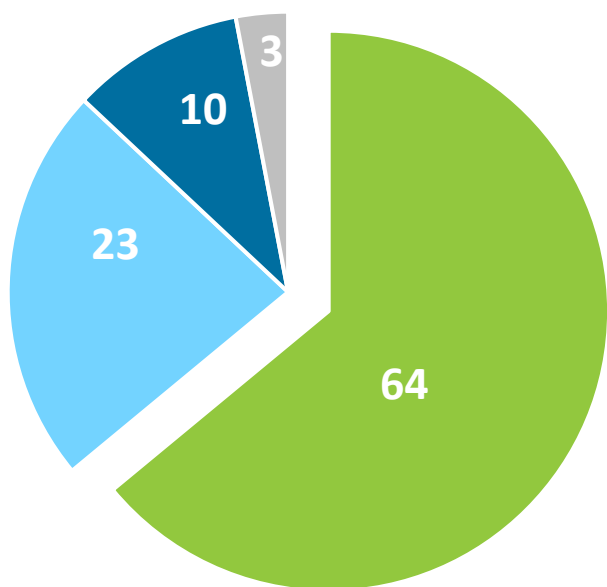

54.8% דיווחו שלא חוו גילנות

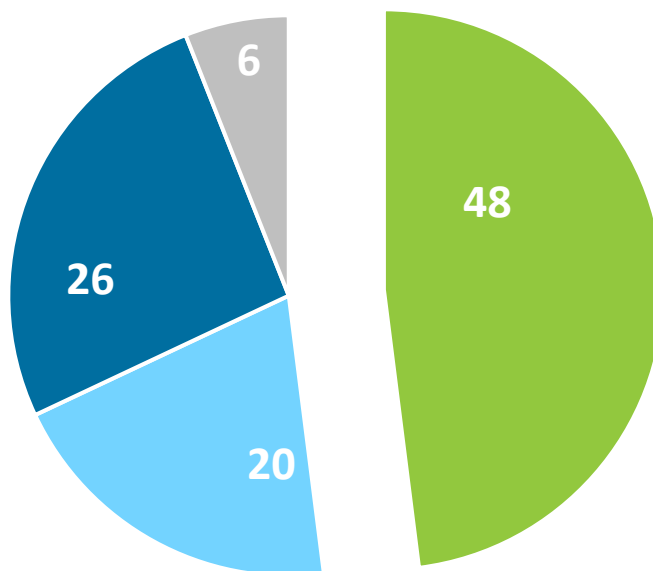

נגישות חברתית: שכונה ידידותית

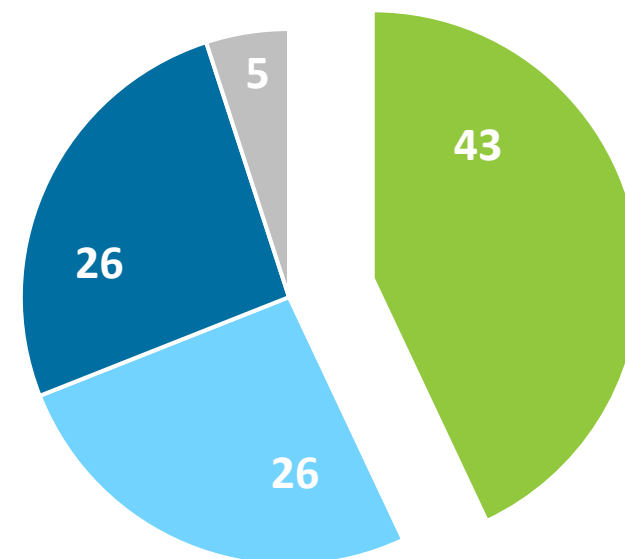
מרגיש ביטחון באזור המגורים (באחוזים)

יכול להיעזר בשכנים (באחוזים)

מרגיש חלק מן השכונה (באחוזים)

■ במידה רבה מאוד או רבה ■ במידה בינונית
■ במידה מועטה או בכלל לא ■ לא יודע

■ במידה רבה מאוד או רבה ■ במידה בינונית
■ במידה מועטה או בכלל לא ■ לא יודע

■ במידה רבה מאוד או רבה ■ במידה בינונית
■ במידה מועטה או בכלל לא ■ לא יודע

25% עונים על ההגדרה "חיים בשכונה ידידותית"

נגישות חברתית: שכונה ידידותית לפי יישוב (באחוזים)

תודה על ההקשבה

brookdale.jdc.org.il

